

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hetféli szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kasinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlér soronként 20 krajczár.

A záró ülés.

Augusztus 31.

„Szabadka városának még soha sem voltak ilyen ünnepnapjai, mint a mostaniak!” — mondta ma Schmausz Endre városunk főispánja a záróülésen tartott nagyszabású beszédében.

Az az előkelő közönség, mely ma megtöltötte az új gymnasium dísztermét, elragadtatással hallgatta a főispán gyönyörű beszédét.

„A végéhez érkezünk. Majdnem azon pillanatnál vagyunk már, a mikor a záró ülés berekesztése van hátra.” Mielőtt ezt tenné, visszapillant a XXX-ik vándorgyűlés lefolyt üléseire, a tudományos felolvasásokra és arra a következtetésre jut, hogy a gyűlés nemes hivatásának megfelelt és célját elérte.

„Konstatálnom kell ezt az elnöki székéből, mit az objektív tények igazolnak.”

Igaz élvezettel hallgattuk a szónoklatot, mely mély hatást gyakorolt nemcsak a laiku közönségre, de a jelen volt tudósokra nézve is.

Röviden összegezte a vándorgyűlésen szerzett tapasztalatait, elismeréssel adózott a tudós társaság minden egyes tagjának, a város közönsége nevében mély köszönetet mondott az illusztris vendégeknek, mert hogy a mi városunkat választották a század utolsó vándorgyűlésének helyéül, hogy az elmúlt szép napokban az ország figyelmét erre a bácskai városra irányították.

A rögtönzött remek szónoki beszéd után hosszú éljenzés és tapsba tört ki a közönség, mely a zajos óvációval nemcsak a szónoknak nyújtott elismerést, de kifejezője volt az egyhangú éljen és taps a közönség érzelmeinek, melyet főispánunk oly hiven és oly szépen tolmácsolt.

Néhány óra mulva elhagyják a tudósok és orvosok városunkat — a zászlódszót levesszük házainkról ismét a régi megszokott képét veszi fel városunk, néhány óra mulva tán nyoma sem lesz külsőleg annak, hogy öt napig ünnepeltünk most; ámde mara-

dandó emléket hagyott ez a vándorgyűlés lelkeinkben, mert hogy a mai záró ülés tudós felolvasójának, Dr. Raitz Gedeonnak szavaival eljünk: „A természettudományi világnézet eszméje és az igaz humanizmus szellemének magvait termékeny talajba ültették itt nálunk és ezzel nemes feladatunknak meg is felelték.

*

Délelőtt 10 óra felé már szép számban gyűltek össze a vendégorvosok, tudósok és városunk előkelőségei a gymnasium dísztermébe.

Pontban 10 órakor az elnök főispán üdvözlőlvén a megjelenteket, a zárógyűlést megnyitja és felkéri dr. Nuricsán József titkárt, hogy a most lefolyt vándorgyűlésről a jelentést megtenni sziveskedjék.

Dr. Nuricsán jelentését nagy figyelemmel hallgatta a nagy közönség, melynek jó része hölgyekből állott és a jelentést megjelenezték.

A titkári jelentés a következőképp hangzott:

Mélyen tisztelt vándorgyűlés!

Őszintén megvalva az elfogódás bizonyos nemével fogok tisztséggemmel járó ama kötelességem teljesítéséhez, hogy a mélyen tisztelt vándorgyűlésnek gyűlésünk lefolyásáról és

Két levél.

— A Bácskai Hirlap" eredeti tárcája —

Kedves Mariskám!

Eljegyzésem alkalmából küldött jó kívánataidat köszönöm.

Csodálkozol kedvesem, hogy rövid négy hét alatt ilyen alapos változás jött osztályrészemül és hamarisan megjegyzed, hogy a receptet adjam át neked is,

Kíváncsiságod kielégítéséül, — mint bizalmas barátinkhoz illik, elmondom neked az egész históriát.

Hiszen tudod, hogy apa az idén nem akart a dőbe engedni bennünket. Azt mondta szórakozni itt is lehet, fürödni dettó és ő neki jelenleg más kiadása van.

Mama tán bele nyugodott volna, ha kitudná állani, hogy ellent ne mondjon mindennek; így eleinte elég lanyhán, később pedig apám megmáshatlan kijelentése után, energikusan az asztalra csapott (tudod kedvesem ez mindig hatásos) hogy a poharak csörömpölve hullottak a földre és azt mondta, hogy ennek meg kell lenni, (neked titokban megsugom, hogy apa kissé elsápadt.) majd kissé lecsillapulva sirni kezdett.

Gábor, Gábor, hit te semit so! Ötödsz lánynyadj jövőjével, négy lányod van, mindegyike eladó számba megy már, (neked megsugom, hogy 20 éves vagyok, azonban csak 18-at

szabad bevallani) és te itthon lesed a kőröket, kik nem jelentkeznek, csak nem hagyd világesűfjára leányaidat a nyakadba vénülni? Apa e meggyőző argumentumok dacára morgott valamit — de hát mint rendszeren beadta a derekát és mi t. i. mama és én elmentünk.

Első dolgunk volt persze a társaság a zsönesz doréja után érdeklődni és legnagyobb meglepedésünkre, egy jó csapat, számba vehető fiatal embert vettünk észre, kik valamennyien fényes jövőt nyújthatnak.

Én rögtön kiszemeltem magamnak a fess huszárhadnagyot, mivel azonban megtudtuk, hogy nincs kauziója és házasodni nincs szándéka, hát a mama szemügyre vette a többi.

Egy szerény, jóképű, zárkózott földbirtokosból nézett ki a mama legtöbbit, azt mondta, ez még oly romlatlan lelkiületű falusi gazda, ki nem ismeri annyira a világot, hogy a mi kedvességünk gyanus lehetne.

A legelső multság alkalmával bemutattuk az egész számba vehető jobban mondva férfieknek illő kompániát és megkezdtek a működésünket.

Egy pár fess gavallér mindjárt nagyon tüzesen kezdte az udvarlást, mama azonban figyelmeztetett, hogy óvakodjam tőlük, mert ezek csak hirbe hoznak. Különbben is jegyzem meg magamnak (és te is Mariskám,) hogy

az a ki udvarol, annak soh' sincs komoly szándéka.

Én persze a komoly földbirtokost fölé helyeztem mindannyinak, és összes hódítási képességem már t. i. a melyek jó feleséget sejtetnek, érvényre jutattam.

Mondtam, hogy imádom a pusztát, falut (brrrrr) egyedüli vágyam a zajos világot meg sem ismerni (no még csak ez kéne) — dicsértem a szabad természet fonséges varázsát stb. stb. stb., úgy hogy reggeire már némi haladást konstatáltam.

Mivel a mama azonban azt mondta, hogy azért rezerváltan viseljem magam, hát a kézszerítást se viszonzoztam, sőt úgy tettem mintha haragudnám érte.

Kacérkodtam vele diszkrétan, de ha tudomásul vette az agit, akkor természetesen kikeríttem magamnak a reflektálást.

Tudod kedvesem, hogy modern kifejezéssel éljek, ha férjet akarsz fogni magadnak más eszközökkel kell ám élned, mint ha egy udvarlót biztosítasz.

A végtelékig szerény, szemérmes, alkalmazkodó, — ezek a mai világban mindig hatnak — ha unalmas is ugyan maskirozni ezeket a tulajdonságokat, de a cél annál kecsesletőbb.

Az udvarló előtt cigarettázhatsz, pezsgős üvegeket vághatsz a földhöz. versenyt ihatsz

működéséről beszámoljak, — még pedig azért mert nem tudom, hogy a lefolyt napok eredményének hatása alatt képes lesz-e hű képet nyújtani mindarról, a mi gyűlésünk alatt történt.

Az orvosok és természetvizsgálóknak e században utolsó XXX-ik vándorgyűlése a legkedvezőbb kilátások mellett indult meg. Szerencse csillagzatunkban bizva sejtettük, hogy e vándorgyűlés sikere nem fog a többiek mögött állni, sőt mondhatom biztosan számítottunk a sikerre, mert a vándorgyűlés vezetéseire oly férfiakat volt szerencsénk megnyerni, a kik buzgóságukkal és ügyünk iránt érzett páratlan lelkesedésükkel már eleve is biztosították a legkedvezőbb eredményt.

De nem is lehet ez másképen ott, a hol az ügy élére olyan férfi áll, mint Schmausz Endre főispán ur ő méltósága, aki fényes tetteivel igazolja is a nagy gyűlés megnyitóján hangzottait beszédjének minden pontját, ott, a hol vendégszeretnek oly lelkes szoszólója van, mint e város nagyrabecsült polgármestere és a kik mellett az ügy érdekében olyan titkárok buzgólkodnak, mint Békeffy Gyula és Barta Antal doktorok.

Mielőtt az egyes adatok felsorolásába bocsátkoznám, legyen szabad e helyen különösen kiemelnem megnyitó nagy gyűlésünk lefolyását. Esmékben gazdag, ékes előadással, az igazi lelkesedés őszinte hevével nyitotta meg e gyűlést Schmausz Endre főispán ur ő méltósága; elhunyt jelesainkről, a vándorgyűlések újja alkotójáról Kovács Józsefről és egyik legjelkesőbb és legönzettelenebb munkásáról Poór Imréről a legmelegebb, de azért pártatlan, elfogulatlan hangon emlékezett meg érdemes elnökünk Chyzer és valóban szép, költői szárnyalású előadásban gazdagította ismereteinket Entz Géza tisztelt alelnökünk.

A XXX-ik szabadkai vándorgyűlés látogatottság tekintetében is tisztes helyre jutott, mert összesen 342 tag iratkozott be.

A szakosztályokban megtartott előadások a következőképen oszlanak meg:

Az orvostudományi szakosztályban volt 57
A természettudományiban 16
A társadalmiban 10
előadás.

E sok, a szakemberre kiválóan érdekes előadások majd a munkálatokban fognak megjelenni. (De a szabadkai gyűlés sikerét biztosították azok a népszerű előadások is, melyeket a város díszes közönségének tartottak a tudományos estélyeken.)

Nem hagyhatom említés nélkül még azt sem, hogy a vándorgyűlés tartama alatt, Lendl Adolf tagtársunk látogatott kiállítását méltó érdeklődésben részesült.

Vándorgyűlésünk alatt több fontos határozat hozott. Így:

1. A központi választmány titkos szavazattal egyhanguan a Kovács-féle aranyemlék-éremet Chyzer Kornélnak ígérte oda Kovács József felett tartott emlékbeszédért.

2. Az ember baráti és kulturális intézetek megtekintésére bizottság küldetett ki, nevezetesen

a) az iskolák, képezdek, szegényház, vágóhid, tűzoltó és mentőegyesület, továbbá Palics fürdő szakszerű megtekintésére Fodor József dr. egyet. tanár, min. tanácsos elnöke alatt, Thuróczy Károly, Fayer Náthán, György Aladár, Hegedűs János, Kuthy Dezső dok, Ruffy Pál orsz. képviselő és az említett intézeteknél, mint vezető Kertész Sándor és Révfy Jenő doktorok szerepeltek.

b) A kórházak megtekintésére kiküldöttek Furch József, Hücll Ernő, Röll János, Frank Ödön, Szabó Dénes, Bohányi Béla, Koh Béla orvosok, kik mellé vezetőül Wilhelm Adolf és Bartha Antal dok sorakoztak. Az intézetek megtekintéséről a bizottsági jelentések beérkeztek.

3. A pénztárs jelentése kapcsán a pénztár megvizsgálására kiküldöttek Batizfalvy Sámuel elnöke alatt Ruffy Pál orsz. képvis. és Bartha Antal dr., kik a pénztár állását megvizsgálván, azt rendben találták és a pénztáros részére a szokásos felmentvényt megadták.

4. A jövő vándorgyűlés helyére vonatkozólag a nagy választmány egyhangulag elfogadta Bártfa város lelkes meghívását a 1901-ben tartandó XXXI. vándorgyűlésre.

5. A központi választmánynak úresedésben levő tagsági helyeire a nagy választmány megválasztotta budapesti tagokká:

a) az orvosi szakosztályban Chyzer Kornélt, Dollinger Gyulát, Tóth Lajost.

b) a természettudományi és társadalmi szakosztályban Magóczy Dietz Sándort, Halavás Gyulát és Jablonovszky Józsefet.

Vidéki tagokká pedig megválasztotta

a) az orvosi szakosztályban Bartha Antal, Konrád Jenő, Pavlovits Simon drokat.

b) a természettudományi és társadalmi szakosztályban Békeffy Gyula, Farkas Zsigmond és Hanusz István.

6. A szakosztályok részéről a nagy gyűlés elé három indítvány terjesztett be; egyik az orvosi szakosztályban Tauffer Jenő dr. temesvári tiszti főorvos részéről: a tuberkulózis gyógyítását célzó munkás sanatóriumok létesítése érdekében, a másik Lakits Ferenc részéről a természettudományi szakosztályban, a melynek célja felhívni a magas kormányt a julián-féle naptárnak Magyarországon leendő megszüntetésére. A harmadik indítvány Koszka Józseftől a vándorgyűlés szakelőadásainak célszerűbb beosztása, a Napi Közöny kimerítőbb szerkesztése tárgyában. Mindezek az indítványok a központi választmányhoz utasítottak.

Ezekben volt szerencsém főbb vonásokban feltüntetni a szabadkai vándorgyűlés lefolyását és a nagy választmány határozatait.

Elmondhatjuk tehát igaz lelkiismerettel, hogy e vándorgyűlés nem csak a látogatók, hanem az előadások számát is tekintve túlhaladja az utóbbi 10—15 év alatt tartott vándorgyűléseket és az előadások tudományos értéke is méltán sorakozhatik a többiek mellé.

E tapasztalatból meritünk újabb erőt vándorgyűlési intézmény fenntartására és teljesítésére, a midőn a szép városnak, a paradi-

vele, — ez csak növeli az érdekességet, míg egy komoly jelölt megretírel.

Ha tehát elég megfelelőnek tartasz valakit arra, hogy Hymen rószalánczainak a töviseit ereztesd vele, úgy kedvesem fogadd meg az én tanácsom.

Én tehát vertem a vasat.
Oh ha láttad volna mily melacholikusan bámulta a csillagokat mellettem, mily ügyetlen hasonlatokat kellett a jó remény fejében zsebre vágnom.

Ilyenkor mindig egy nehéz sóhaj hagyta el szegény megkínzott keblemet, ami persze az ő javára lett „elkönyvelve” — amely azonban a fess huszárhadnagy nehezen nélkülözött bókjainak szól.

Végre ötödik héten, — tudod kedvesem egy héttel tödöttük meg ottlétünket, mivel az az ügyetlen nem akart mozdulni — midőn már minden reményről lemondunk, a kudarc okozta bosszúsággal arczunkon, elbucszunk — akkor — oh nos képzeld kedvesem, akkor nem tudva magán uralkodni, azt mondá, hogy nem tud nélkülem élni.

A többit tudod, én persze a mamához utasítottam, mama pedig az érzelmeimtől tette függővé.

Igy aztán megtörtént az eljegyzés.

Nem szeretem ugyan, titokban nagyokat sóhajtok a fess lájdmánt után, de hát meg kell lenni, miután már itt az ideje.

Tudod Irmáékat az ördög majd elviszi, azt mondták egyszer hangosan, hogy férjet fogni voltunk fürdőben, amire a vőlegényem a dühnek legmagasabb fokával, iszonyuan megsértette őket.

Mit is gondolsz, ijlet mondani.
Pá kedvesem, legközelebb már Olaszországból ír a te boldog barátnőd

Margit.

* * *

Kedves barátom!
Nem fogod elhinni, ha azt írom, hogy vőlegény, a világ legboldogabb vőlegénye vagyok.

Mint már irtam, pár heti üdülésem eleinte elég unalmas volt, pár napra ottlétemkor, egy elegáns család keltette fel figyelmünket.

Tudod kis fürdőhelyen az ember mindent megtud.

Megtudtuk, hogy jó módu intelligens emberek, és anyjuk gyöngesége hozta őket a fürdőbe.

A kis leány, — menyasszonyom — mindenkinél feltűnt, engem nem érdekelt, míg a véletlen össze nem hozott vele.

Körül volt rajongva, alig jutottam hozzá, különösen egy huszárhadnagy capta a szellet körülötte, de amit észrevettem, a kis leánynak terhére volt, és szívességet véltem akkor teljesíteni, midőn lefoglaltam magam-

nak, hogy a hadnagy kellemetlen társaságát távol tartsam.

Ő nagyon hidegen és rezerváltan viselte magát, és igazán ősszedtem minden udvariasságom, hogy némileg mulathasson. Nehéz dolog volt teljesen meghódítani, de sikerült. Igazán nem hiszed, milyen kincs lakik ebben a leányban.

Sohse hittem, hogy városi leány úgy rajongjon a pusztáért, a csendes falusi magányért.

Azt mondá, hogy gyűlöli a zajt, a társaságot, egyedül óhaja a csend.

Azt hiszem, ily megtestesült ártatlanságot, természetes, minden raffinériát nélkülözö teremtést keresve se találtam volna.

Éreztem, hogy a kis lány boldondja vagyok, de tudod, nem bátorított soha egy vallomásra, és magam se tudom honnét vettem azt az energiát, oly határozottan és hirtelen fellépni. Oh boldogság, nem utasított vissza, habár nagyon meg volt lepve, és habozni látszott.

Most már azonban boldog vőlegénye vagyok a világ legnaivabb és édesebb teremtsének. Remélem esküvőre ott leszel

szerető barátod
Imre.

A tényállás hitelűl

Edith.

csomi Palicsnak és lelkes közönségének búcsút intünk, egyben azt is reméljük, hogy a jövő század első vándorgyűlésén 1901-ben Bárlfán a díszes közönség nem egy tagját le z szerencsénk magunk között üdvözölni.

Úgy legyen!

Most következett az utolsó tudományos előadás, mely méltó befejezése volt az eddig elhangzott előadásoknak. Dr. Raisz Gedeon miniszteri osztálytanácsos olvasta fel szép munkáját: „A közegészségügy fejlesztésének irányáról és várható eredményéről” czím alatt.

Azzal vezeti be előadását, hogy hazánk egészségügyi viszonyai sok kívánni valót hagynak még fent. Vajjon ha a közegészségügy államosíthatni fog, — kérdi a tudós előadó, fog-e javulni a helyzet?

„Ne álltasuk magunkat azzal, hogy azonnal egy csapásra meg fog javulni az ország közegészségi állapota, mihelyt állami kezek kezébe megy át.

Ha államivá lesz, maga előtt fogja látni törnyosulni azokat a nagy, sokszor szédítően nagy egészségügyi problémákat, amelyek sikeres megoldásával nálunk sokkal előrehaladottabb államok is csak próbálkoznak még.

A közegészségügyi feladatok némelyikének méreteiről és nehézségeiről tanulságos példa gyanánt először a tüdővész elleni védekezés fontos kérdését hozza fel.

Patológiáját jóformán ismerjük, tudjuk, hogy fertőző betegség, tudjuk, hogy zsufoolt sötét lakások, kedvezőtlen életviszonyok melegágyai ennek a betegségnek, melynek ártalmatlanná tétele végett az egész világ tudósai, orvosai kutatnak.

Orvoslása? Még olyan sincs mint a hidegjelenség.

Beszél a sanatóriumokról. A szegény emberek nem mehetnek a sanatóriumokba, mert ki fődözi a szükségleteit azon szegény embereknek, ki gondolja családját míg a család-fentartó a sanatóriumban van, „mert hisz az oly családfő, akinek családja éhezik amíg ő a sanatóriumban üdül — nem lenne az intézetben tartható annyi ideig, amennyi szükséges.

Aztán szól a közegészségügyi közigazgatásnak egy másik problémájáról, amely itt Szabadkán különösen érdekes és még inkább tanulmányos lesz: a trachoma elfojtásának a feladatáról.

1896 óta szakadatlanul fáradoznak ennek a betegségnek meggyógyításán és nagy apparátusok költséggel működik, mégis terület és számszerint lassan, de folytonosan terjed.

Ennek legfőbb oka az, hogy a legjobban szervezett hivatalos apparátus nem elégséges.

A szegény napszámú emberek nem hisznek ragadós voltában, tudnak dolgozni, erejük gyengülését nem érzik, kórházba nem lehetnek, mert keresetük hiányait nem pótolhatják.

»Kötelessége mindenkinek a közegészségügy fejlődése.

De ez hiányzik nem csak nálunk, hanem mindenütt. De nem kell csodálkoznunk ezen, ha vissza tekintünk az emberi művelődés fejlődésének folyamataira.

Az ókori renaissance világnézetlér” szól, mely utóbbi „újja szülte ugyan az állalános világnézetet, azt, hirdetőn, hogy a földi élet nem csupán siralomnak völgye, hogy az emberi szellem alkotásai akkor sem hiábavalóságok, ha nem a siron túli élet előkészítését célozzk, hogy a földi élet egy ismeretlen túlvilág homályos reményével is ér valamit. Ámde a dogmák tekintélye továbbra is bilincsként nehezedik az emberiség fejlődésére.

»Humanizmus és emberszeretet kell!

És éppen ezeknek a vándorgyűléseknek létjogosultsága — a tudós szerint — abban van, hogy a természettudományi világnézet eszméit és az igaz humanizmus szellemét szét hordják és az érinkezés és az élőszó közvetlenségével terjesztik szerte a hazába. »Ha a mai nappal véget érő XXX. vándorgyűlésnek — végzi a felolvasó — sikerült ama eszmék és ama szellem magvaiból itt ebbe a termékeny talajba valamit elültetni — úgy megfelelt az is feladatának.

A tanulságos szép felolvasást percekig tapsolta a közönség.

A felolvasás után tartotta főispánunk gyönyörű záróbeszédét, majd *Batizfaloy Sámuel* dr. emelkedett fel és mint a vándorgyűlés tagjainak egyik Nesztora, ki 1863 óta járja a vándorgyűléseket, néhány szóban elbucsuzik Szabadka városától, köszönetet mond a hatóságoknak, a közönségnek, a vándorgyűlés tisztviselőinek és a helybeli előkészítő bizottságoknak.

A főispán meghatott hangon, rövid néhány szóval bezárja az ülést, mely egynegyed 12 órakor végződött.

Különfélék.

— **Búcsúbankett.** Szabadka város közönsége tegnap este Palics fűrdőben búcsuestélyt rendezett a tudósok tiszteletére. Olyan illuztrális társaság gyűlt itt egybe, a minő Szabadkán még soha sem volt együtt. A résztvevők száma körülbelül 200 volt, a kik inkább Piros Józsi gyönyörű nótában gyönyörködtek, mert hát a menüben nem valami nagyon gyönyörködhettek. A kiszolgálás rendetlen volt étel meg minden 10-iknek jutott, sokan voltak a kik ott hagyták a társaságot és a nem banketozó vendégek közé ültek. A peccenyénél *Mamuzsich Lázár* polgármester szállalt fel elsőnek, a ki a tudósokra emelte a poharát, utána *Dr. Fodor József* egy. tanár beszélt, aki megköszönte a vendég látást, a főispán és polgármestert köszöntötte fel, *Dr. Ladányi* bajai főorvos, *Dr. Genersich Vilmos* egy. tanárt, *Dr. Szabó Alajos* min. tan. a vándorgyűlés legidősebb tagja Szabadka város közönségét, *Dr. Szabó Dénes* kolozsvári egy. tanár a magyaranyákat éllette. 10 óra tájban asztalbontásra került a sor s a fiatalság a teremben táncra perdült.

— **A zombori lövőverseny.** A zombori lövőverseny szeptember hó 24-én délután 3 órakor lesz. A lövőverseny feltételeinek megállapítására kiküldött bizottság kedden d. e. elnökének: Szemző Istvánnak bajai-utcai házában megtartott értekezleten döntött szeptember 24-ike mellett. Az ülésen megjelent Latinovics Pál országgyűlési képviselő, a Bács Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület elnöke is.

— **Hadihajók Apatinban.** Ritka látványosságban volt részük a napokban Apatin község lakóinak. Ugyanis a Dunán 3 hadi hajó „Lajta, Szamos és Körös” kötött ki és ott néhány órai veszteglés után, tovább mentek Orsovára a nagygyakorlathoz. Elindulás előtt a legénység összejött a hajó fedélzetén és imádkoztak. Éjjel a villannyal kivilágított monitorok ritka szép látványt nyújtottak.

— **A helybeli könyvtár-egylet látogatottsága.** 1899 év augusztus havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 120 mű. Tudományos 21 mű Összesen 131 mű. Helyb.

használatra kivettek: Szépirodalmi 44 mű. Tudományos 1 mű. Összesen 45 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár: Szépirodalmi — mű, — kötet. Tudományos — mű — kötet. Összesen — mű, — kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény 120 drb., növény — drb., ásvány — drb., régi drb. 5 drb., régiségtár drb., néprajzi — drb. Összesen: 152 drb. Szabadka 1899 év augusztus 31-ik napján.

— **Olcsó házak.** Nagyon életrevaló eszmét szándékozik megvalósítani Weitzenfeld Illés Reinitz-falva tulajdonosa. A házakat amelyek vasutasok részére nagyon alkalmas minthogy a teherpálya mellett fekszenek, egyenkint előnyös feltételek mellett eladja és így módot nyújt arra, hogy a szegényebb sorsú munkás emberek csekély részletfizetés mellett saját otthonot szerezhetnek. Figyelmessé tesszük olvasóinkat a mai hirdetésre.

Ó-Becsei ügyek.

(Ez is kegyelet! Jubiláló Nőegylet. Közs. költségvetés.)

Ó-Becse, 1899. aug. 30.

Az ó-becsei Nemzeti Szövetség megindította a mozgalmat arra, hogy Than Mór jeles festőművész, földink szülőházát emléktáblával jelöljék meg.

A társadalom minden rétege örömmel vette mozgalmat, miért is a Szövetség megkereste a közs. képv. testületei, hogy az emléktábla elhelyezésének költségeit tegye magáévá. A képviselő testület ezt annak idején el is fogadta, az előjáróság meg is rendelte a táblát és felkérte a Szövetséget az ünnepély rendezésére. A Szövetség készséggel fogadta az-megiette a szükséges lépéseket, de a költségek fedezését a képviselő testületlől kérte. Alig 100 frtről volt szó, de a bölcs képviselőtestület megelégedett előbbi határozatáról, megelégedve a kegyeletről dr. Tripolsky János indítványára csak 10 forintot szavazott meg. Ez maga elég bizonyíték a képviselő-kétes kegyeletére, de műveltségüket is jellemzi az elhangzott ilyféle okoskodás: „Nem kell meghívó, plakát, hisz ott a dohos!” „A csokrot csinálja meg a kertész ingyen, zenét fizesse az, aki mulatni akar!” stb. A képviselőtestület ilyen határozata után nagyon valószínű, hogy a Szövetség lemond a rendezésről és a tervezett szép, nagyszabású ünnep semmivé fog összezsugorodni. Ilyen a sok járás földet nyert virilitáknak kegyelete, mihelyt az némi pénzaldozatot is követel...

Vasárnap a szerb Nőegylet 25 éves fennállását szép ünnepélyvel ülte meg. A jubileumi ünnepre 12 szerb Nőegylet küldte el képviselőit, köztük az újvidéki, n.-becskerei, n.-kiskindai stb. A diszgyűlésen Zsekiits István tikkár felolvasta az egylet történetét, utána a küldöttek üdvözölték a jubiláló egyletet. Délben 100 teritékü bankett volt a Vadász-kürtben. Este pedig a 46. gy. ezred zenekarának közreműködésével hangverseny és fényes táncvigalom volt a városi nagyvendéglő disztermében. A táncmulatságon roppant nagy közönség jelent meg. A bevétel 360 frt...

Ó-Becse község jövő évi költségvetési előirányzata elkészült már. Nagy érdeklődéssel várja a polgárság ennek megállapítását, mert a 103%-os községi pótdadó rettenetes terheket ró kire-kire. Az ideki költségvetés előirányzatban a kiadás 240049 frt 18 kr és ezzel szemben a bevétel 36519 frt 09 kr és így a hiány 153,530 frt 09 kr

E nagy hiányt közel 9% pótdával kell

fedezni, ami azonban mégis 13% javulást mutat az előző évihez. A kiadások legnagyobb tételeit adja a közigazgatási kiadás, a mely 146,286 frt 36 kr, a tanügyi kiadás 48494 frt 15 kr, egyházi kiadás 9725 frt 31 kr.

Az előirányzat tárgyalása a legközelebbi közgyűlés elé kerül, a mely azonban aligha változtathat lényegesen rajta. Ugyan nagyon valószínű, hogy ugy mint előző években, most is a mindent megsemmisíteni akaró földéhesek az iskolai költségeket teljesen törölni kéri, a felekezeti költségek főlvetelét pedig megtagadják, ámde az is bizonyos, hogy a felsőbb hatóságok azt ismét vissza fogják helyezni.

r. l.

1095 szám 1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróóság V. 1603/1 99 számú végzése által Kisimre Tamas javára Dr. Reizner Lajos ellen 300 frt — kr. tőke, és eddig összesen 9 frt és 30 kr. perkköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírójlag lefoglalt és 889 frt — krra becsült butorok, zongora s különféle szoba-berendezésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1603/2 99 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Szabadkán, I. körű lakásán leendő eszközzésére 1899. szeptember hó 4-ik napjának délután 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

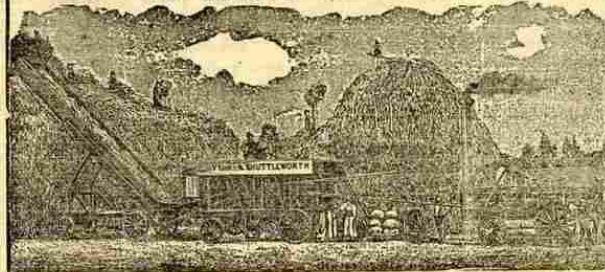
Az előírt végzés ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1899. évi augusztus hó 17. napján.

Csornyus Zsigmond
kir. bírósági végrehajtó.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lőhőre-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekők.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen is bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Olcsó házak Reinitzfalván.

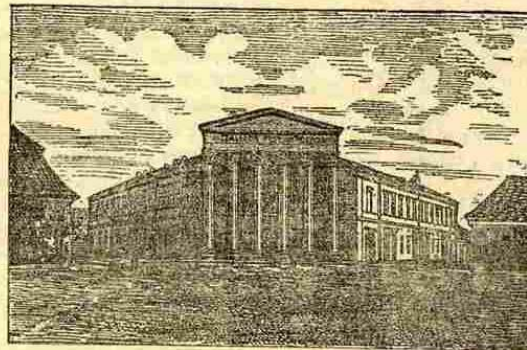
Igen előnyös feltételek mellett részletfizetésre is eladók Reinitzfalván házakat és háztelkeket.

Vasúti alkalmazottaknak nagyon kedvező.

Bővebb értesítést ad Weitzenfeld Illés Szabadkán.

Közvetítők díjaztatnak.

Képes levelező-lapokból kiváló nagy választék.

Pest szálloda.

Összes

iskolakönyvek

író és rajzszerkek

legalkalmasabb beszerzési helye

Heumann Mór

könyv-, zenemű-,
papír-, író- és rajzszerkereskedése

Szabadkán.

Főtér, Rádits-féle ház.

Képes levelező-lapokból kiváló nagy választék.